

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ

Циклова комісія з педагогічної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов
« 31 » * Україна * 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІЧНА ЕТИКА

галузь знань 0101 Педагогічна освіта
спеціальність 5.01010601 Соціальна педагогіка

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 2340

(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 20 16

Київ 2016 рік

Робоча програма «Педагогічна етика» для студентів галузі знань 0101 Педагогічна освіта,
спеціальності 5.01010601 Соціальна педагогіка

Розробник: Потоцька Юлія Вячеславівна,
викладач циклової комісії з педагогічної освіти Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії з педагогічної освіти

Протокол від «29» серпня 2016 р. № 1

Голова циклової комісії

(Артюх Л.Л.)

© _____, 20__ рік
© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни денна форма навчання
Кількість кредитів 2	Галузь знань 0101 Педагогічна освіта	Нормативна
	Спеціальність 5.01010601 Соціальна педагогіка	
Змістових модулів - 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «молодший спеціаліст»	Рік підготовки
Загальна кількість годин - 72		3-й
		Семестр
		5-й
		Кредити
		2
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 2,7 самостійної роботи студента - 2		10 год.
	Семінарські	
	8 год.	
	Практичні	
	10 год.	
	Модульний контроль	
	4 год.	
	Індивідуальні заняття	
	8 год.	
	Самостійна робота	
32 год.		
Вид контролю: залік		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

У сучасних умовах гуманізації та розвитку громадянського суспільства в Україні актуальною є проблема підвищення рівня морально-психологічної підготовки представників різних професій. Особливо дана проблема стосується соціальних педагогів, які у своїй професійній діяльності взаємодіють із молодими людьми, у яких відбувається становлення емоційно-вольової сфери, що вимагає від соціального педагога відповідного етичного ставлення та високої моральної культури взаємодії.

Мета: формування у студентів знань, умінь та навичок етичної поведінки у різних професійних ситуаціях.

Завдання: ознайомлення студентів з: визначенням сутності ряду понять (етика соціального педагога, моральна свідомість педагога, етичні принципи та цінності педагогічної діяльності, моральний обов'язок та відповідальність соціального педагога, педагогічна справедливість); історичними особливостями розвитку педагогічної етики; особливостями моральної свідомості соціального педагога; основними морально-особистісними якостями, які повинні бути розвинуті у соціального педагога; етичними нормами та принципами професійної діяльності соціального педагога; психолого-педагогічними засадами морального самовдосконалення педагога.

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Педагогічна етика» у студентів мають бути сформовані такі предметні **компетентності**:

- знання історії виникнення педагогічної етики;
- розуміння особливостей становлення та розвитку етичної традиції в Україні та за кордоном;
- знання основ моральної свідомості особистості соціального педагога;
- знання сучасних вимог до професійно-моральних якостей педагога;
- знання етичних засад взаємовідносин вчителя (викладача) із учнівською (студентською) молоддю;
- знання основних правил етикетної культури педагога;
- вміння використовувати одержані знання у практичній педагогічній діяльності;
- здатність виділяти моральні особливості певних людських спільнот в різні історичні епохи;
- вміння формулювати ціннісні орієнтації та моральні ідеали сучасного українського суспільства;
- здатність моделювати зразки моральної поведінки соціального педагога у різних педагогічних ситуаціях;
- діагностувати та коректувати власний рівень моральної вихованості, морально-професійні якості;
- взаємодіяти із клієнтами та колегами відповідно до етичних принципів, норм та правил;
- використовувати вербальні та невербальні засоби спілкування;
- прогнозувати та етично вирішувати конфліктні ситуації.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Загальні засади педагогічної етики

Тема 1. Предмет, структура, функції і завдання педагогічної етики.

Тема 2. Моральна свідомість та самосвідомість особистості соціального педагога.

Тема 3. Основні категорії та принципи педагогічної етики.

Змістовний модуль 2. Етична та етикетна культура сучасного педагога

Тема 1. Професійна культура соціального педагога.

Тема 2. Основні вимоги етикету в сучасній освіті.

4. Структура навчальної програми

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
лекц.		практ	сем.	інд.	п.к.	с.р	
Змістовний модуль 1. Загальні засади педагогічної етики.							
Тема 1. Предмет, структура, функції і завдання педагогічної етики.	16	2	2	2	2		8
Тема 2. Моральна свідомість та самосвідомість особистості соціального педагога.	14	2	2	2	2		6
Тема 3. Основні категорії та принципи педагогічної етики.	13	2	2	2	2		5
Модульна контрольна робота 1.	2					2	
Разом за змістовним модулем 1	45	6	6	6	6	2	19
Змістовний модуль 2. Етична та етикетна культура сучасного педагога							
Тема 1. Професійна культура соціального педагога.	13	2	2	2	2		5
Тема 2. Основні вимоги етикету в сучасній освіті.	12	2	2				8
Модульна контрольна робота 2.	2					2	
Разом за змістовним модулем	27	4	4	2	2	2	13
Усього годин	72	10	10	8	8	4	32

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Джерела педагогічної етики.	2
2	Моральна свідомість та самосвідомість особистості педагога.	2
3	Добро і зло в професійній діяльності соціального педагога.	2
4	Педагогічна культура спеціаліста соціальної сфери.	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історичний розвиток педагогічної етики.	2
2	Моральний вибір в педагогічній ситуації.	2
3	Етичні відносини в соціально-педагогічній діяльності.	2
4	Етичний кодекс соціального педагога.	2
5	Основні правила етикетної культури педагога.	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
1	Філософські засади педагогічної етики. «Золоте правило» моралі».	8	5
2	Формування моральних якостей педагога. Дати визначення поняттям «моральність» і «мораль», розмежувати їх.	6	5
3	Проблеми деонтології у діяльності соціального педагога.	5	5
4	Культура спілкування соціального педагога в системі моральних відносин.	5	5
5	Історичні аспекти розвитку педагогічного етикету.	8	5
	Разом	32	25

8. Методи контролю

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

Методи письмового контролю: письмове тестування, модульна контрольна робота.

Методи самоконтролю: самооцінка, самоаналіз.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Вид роботи	максимальна кількість балів за один вид роботи	обов'язкова кількість виконаних завдань за курс	максимальна кількість балів за всі види роботи
1. Відвідування лекцій	1	4	4
2. Відвідування семінарів	1	3	3
3. Відвідування практичних занять	1	5	5
4. Виконання завдання для самостійної роботи	5	5	25
5. Робота на семінарському (доповідь, виступ, повідомлення, участь в дискусії) та практичному занятті	10	3	30
6. Робота та практичному занятті	10	5	50
7. Виконання модульної контрольної роботи	25	2	50
Всього			167
Залік Коефіцієнт	1,67		

Шкала оцінювання

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Критерії оцінювання знань та умінь студентів
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними помилками.
B	82 - 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75 - 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок.
D	69 - 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).
F	0 – 59 балів	Незадовільно – незадовільний (досить низький) рівень знань (умінь).

10.Методичне забезпечення

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових завдань;
- ✓ схематична наочність;
- ✓ збірка педагогічних завдань.

Навчально-методична карта дисципліни «Педагогічна етика»

Разом: 72 год.: лекції - 10 год., практичні заняття -10 год., семінарські заняття - 8 год., індивідуальна робота - 8 год., самостійна робота–32 год., модульний контроль - 4 год.

Тиждень					
Модулі	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2	
Назва модуля	Загальні засади педагогічної етики			Етична та етикетна культура сучасного педагога	
Лекції	1	2	3	4	5
Теми лекцій	Предмет, структура, функції і завдання педагогічної етики.	Моральна свідомість та самосвідомість особистості соціального педагога.	Основні категорії та принципи педагогічної етики.	Професійна культура соціального педагога.	Основні вимоги етикету в сучасній освіті.
Теми семінарських занять	Джерела педагогічної етики.	Моральна свідомість та свідомість особистості педагога.	Добро і зло в професійній діяльності соціального педагога.	Педагогічна культура спеціаліста соціальної сфери.	
Теми практичних занять	Історичний розвиток педагогічної етики.	Моральний вибір в педагогічній ситуації.	Етичні відносини в соціально-педагогічній діяльності.	Етичний кодекс соціального педагога.	Основні правила етикетної культури педагога.
Самостійна	Табл. 7				
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)	
Підсумковий контроль	Залік				

11.Очікувані результати

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть

володіти:

- знаннями щодо особливостей становлення та розвитку етичної традиції в Україні та за кордоном;
- знаннями щодо ефективної взаємодії із клієнтами та колегами відповідно до етичних принципів, норм та правил;
- етичними та етикетними нормами і принципами професійної діяльності соціального педагога;
- психолого-педагогічними засадами морального самовдосконалення педагога;

аналізувати:

- ціннісні орієнтації та моральні ідеали сучасного українського суспільства;
- зразки моральної поведінки соціального педагога у різних педагогічних ситуаціях;

розпізнавати:

- власний рівень моральної вихованості;
- ефективні вербальні та невербальні засоби спілкування в професійній діяльності.

12.Рекомендована література

Базова:

1. Васянович Г.П. Педагогічна етика [Текст] : навч. посіб. /Г.П.Васянович. –К.: «Академвидав». 2011. - 256 с.
2. Вознюк Н.М. Етика [Текст] :навч. посіб. /Н.М. Вознюк. – К. : Центр навч. літ. 2012. – 212с.
3. Степанчук Л.С. Мовний етикет педагога [Текст] / Л. С. Степанчук // Педагогічна майстерня : науково-методичний журнал. - 2015. - N 3. - С. 8-10. - Бібліогр. у кінці ст.: 10 назв.
4. Тофтул М.Г. Етика [Текст] : навч. посіб.- 2-ге вид. виправ. І допов./М.Г. Тофтул. - К.:«Академія». 2011.- 440 с.
5. Хоружа Л. Л. Етичний розвиток педагога [Текст] : навч. посіб. /Л.Л. Хоружа. – К.: «Академвидав». 2012. - 208 с.

Додаткова:

1. Богдан С. К. Мовний етикет українців: традиції і сучасність [Текст] : навч. посіб. /С. К. Богдан.- К.: Рідна мова. 1998. – 475 с.
6. Зязюн І. А., Сагач Г. М. Краса педагогічної дії [Текст] :навч. посіб. /І. А. Зязюн, Г. М. Сагач. - К.: Рідна мова. 1997. - 302 с.

2. Іщук С.В. Етика соціальної роботи. Курс лекцій [Текст] : навч. посіб. /С.В. Іщук. – Тернопіль: ТДПУ. 2008.- 59 с.
3. Малахов В. А. Етика: Курс лекцій [Текст] : навч. посіб. /В. А.Малахов. - 4-те вид. - К.: Либідь. 2008.-384 с.
4. Мовчан В. Історія і теорія етики [Текст] : навч. посіб. / В Мовчан. - Дрогобич: Коло. 2003.-432с.
5. Савчин М. В. Психологія відповідальної поведінки: Монографія [Текст] : навч. посіб. /М. В. Савчин.- К.: Україна-Віта. 1996. - 130 с.
6. Сметанський М.І. Формування соціальної відповідальності вчителя[Текст] : навч. посіб. /М.І. Сметанський. - Вінниця: Вінницький держ. пед. ін-т. 1993. - 91 с.
7. Чмут Т.К., Чайка Г.Л. Етика ділового спілкування [Текст] : навч. посіб. / Т.К. Чмут, Г.Л. Чайка.- 6-те вид. випр. і доп. - К.: Знання. 2007. - 230 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Навчальні матеріали он-лайн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pidruchniki.com/>
2. Тейлор Ч. Етика автентичності [Електронний ресурс] / Ч. Тейлор / пер. з англ., А.Васильченко. –2-ге вид. – К.: Дух і літера. 2013. –128с. – Режим доступу: http://issuu.com/duh-i-litera/docs/taylor_etyka_extract